A°. 1850. Opregte Zaturdagsche N°. 248

HAARLEMSCHE COURANT

van 19 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 16 October.

[*Uit bijzondere berigten.*] 's Konings geboortedag is met zeer veel luister gevierd. Een groot gedeelte der hoofdstad is geïllumineerd geworden.

Gisteren is voor de pruissische Unie een nieuw tijdperk aangebroken. Dit Verbond is nu tot eene zekere hoogte bepaaldelijk gevestigd. Het geldt de vraag, of Duitschland al of niet eene algemeene constitutionele instelling zal erlangen. Pruissen treedt voor dat gedeelte van Duitschland op, 't welk die vraag bevestigend wil beantwoord zien. Het zal, met zijne bondgenooten, zich aan het constitutionele beginsel vasthouden, en niets verzuimen, om dit te doen gelden.

FRANKFORT, 16 October.

[*Uit bijzondere berigten.*] Het gerucht, als of Pruissen zich met Oostenrijk zoude hebben verstaan, ten aanzien van de oplossing der hessische verwikkelingen, is nog geenszins bevestigd. — Graaf *Thun* moet dezer dagen belangrijke depeches uit Bregenz, alwaar de Keizer van Oostenrijk zich thans bevindt, ontvangen hebben. — Van het binnentrekken van vreemde troepen in Hessen wordt voorshands nog niets gemeld.

Dat in Keur-Hessen aan eene verandering van het ministerie is gedacht, schijnt zeker te zijn. Tot dus verre is de heer *Hassenpflug* niet ontslagen. — In het Keur-vorstendom is tot heden toe de openbare orde nergens gestoord.

VAN DEN RIJN, 17 October.

Uit Italie wordt gemeld, dat het berigt, dat de piemontesche gemagtigde *Pinelli* te Rome zijne paspoorten had verzocht, bevestigd is geworden. [Een telegrafisch berigt uit Turin meldt, dat de heer *Pinelli*, bij het mislukken zijner zending, Rome werkelijk heeft verlaten, en dat men reeds tijding van zijne aankomst in Florence had ontvangen.]

— Uit Frankfort wordt, op grond berigten uit Wilhelmsbad van gisteren, gemeld, dat de onderhandelingen over eene wijziging van het keurhessische ministerie zijn mislukt, en dat, door tusschenkomst van de oostenrijksche diplomatie, de voorstellen van den uit Kassel derwaarts vertrokken raadsheer *Elwers* niet zijn aangenomen.

— Van eene reis van den Koning van Pruissen naar Warschau wordt niet meer gesproken. De presiderende minister, graaf *Brandenburg*, heeft zich derwaarts begeven. — Ook de nederlandsche gezant, baron *Mollerus*, is aldaar aangekomen.

PARIJS, 16 October.

De algemeene aandacht is altijd gevestigd op de oogmerken en uitzigten van het Elysée-National. Niemand bevroedt nog regt, wat de heer *L. Napoleon* of zijne aanhangers willen. Men had gedacht, dat heden zou zijn medegedeeld, dat de minister *d'Hautpoul* was ontslagen: doch ook dienaangaande is nog niets naders vernomen.

In de verledene week heerschte hier onder de bevolking der voorsteden nogal spanning en opgewondenheid. De geruchten betreffende *coups d'état*, bij gelegenheid der wapenschouwingen, hebben geenszins gestrekt om die opgewondenheid te doen bedaren. Langzamerhand echter wordt de door die wapenschouwingen teweeggebragte indruk uitgewischt, en naar gelang daarvan vermindert de spanning. Er is nogal werk; doch over het algemeen houdt men het voor zeker, dat de geringste ongelegenheid tot eene stremming aanleiding zal geven, die bedenkelijke gevolgen kan hebben.

Het onderwerp der staatkundige gesprekken is en blijft steeds het door het dagblad *le Constitutionnel* tegen de permanente commissie gerigte vertoog, en vooral het opnemen van dat zelfde stuk in het regeringsblad. De meeste gematigde dagbladen zijn over deze laatste omstandigheid zeer ontevreden, en vermeenen, dat de Regering ten onregte de permanente commissie heeft willen uitdagen en tevens haar eene les geven. Het is waarschijnlijk, dat de meerderheid der Wetgevende Vergadering de permanente commissie zal ondersteunen en den bonapartistischen aanhang in het ongelijk stellen. Dit kan niet anders dan de belangen der democratische partij in de hand werken.

PARIJS, 17 October.

[*Met buitengewone gelegenheid.*] De permanente commissie is heden weder vereenigd geweest. Van het verhandelde was ter beurze niets zekers bekend. Men verzekerde alleen, dat weinige leden die bijeenkomst hadden bijgewoond.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat de Koningin in zeer vleijende bewoordingen haar vertrouwen in het bewind van den generaal *Narvaez* heeft te kennen gegeven.

Men verzekerde, dat de opbrengst der inkomende regten steeds toenemende was.

De hertog en de hertogin van *Montpensier* zijn te Sevilie aangekomen. — Tegen het einde der maand zoude het tweede gedeelte der naar Cuba bestemde troepen de haven van Cadix verlaten.

'SGRAVENHAGE, 17 October.

Den 30sten dezer, des ochtends te 10 ure, zal Z. M. de Koning weder audientie verleenen in het paleis in het Noordeinde. — De lijsten tot inschrijving daartoe zullen aan dat paleis gereed liggen van 18 tot 28 October.

— In de negen eerste maanden van dit jaar is de opbrengst van 's Rijks middelen geweest *f* 40,213,352.92^{5}; dat is *f* 1,038,298.69 meer dan in dezelfde maanden van 1849. — De *directe belastingen* hebben *f* 13,817,291.69^{5} opgebragt; dat is *f* 178,058,88 minder. Dit mindere is alleen veroorzaakt door het ter zijde stellen der sommen van kwade posten, welke over 1850 niet meer onder de raming der ontvangsten voorkomen. De *in- en uitg. regten, scheepvaart-regten*, enz. *f* 3,874,650.85; dat is *f* 218,469.28 meer. De *accijnsen* *f* 14,221,627.94^{5}; dat is *f* 595,105.60^{5} meer. *Registratie, zegel, successie*, enz. *f* 6,887,514.63; dat is *f* 403,953,30^{5} meer. *Regt van waarborg op gouden en zilv. werken* *f* 129,260.28; dat is *f* 18,334.52 meer. *Posterijen* *f* 997,527.97^{5}; dat is *f* 18,111.19 minder. *Loterij* *f* 285,479.55; dat is *f* 1,393.95 minder.

— In de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden is ingekomen eene kon. boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot nadere voorziening in het voortzetten der werken tot droogmaking van het Haarlemmer-meer.

Door den minister van Buitenl. Zaken is aan de Kamer toegezonden een afschrift der overeenkomst tusschen Nederland en Belgie, betreffende het kanaal van Luik naar Maastricht. — Dit stuk is in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren *Boreel*, *Sloet*, *v. Zuijlen*, *Tuets van Amerongen* en *de Lom*.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslaging over het ontwerp-adres van antwoord, en wel over § 5 (marine).

De heer *Hugenholtz* vraagt opheldering omtrent de bedoeling van deze §. Ingeval het de bedoeling mogt zijn, het welgevallen te betuigen over de uitbreiding der active zeemagt, zonder eenig vast stelsel of beginsel, dan zou hij zich niet kunnen vereenigen met deze zinsnede.

De heer *Metman* antwoordt, dat de commissie voor het adres niet in eenige beoordeeling der organisatie van de zeemagt getreden is. Zij heeft deze § niet ingerigt in den zin, dien de vorige spreker bedoelt.

De 5de § is daarop zonder stemming aangenomen.

Bij § 6 (kolonien) draagt de heer *Storm van 's Grav.* eenige opmerkingen voor, betreffende het verdedigingsstelsel op Java. Hij vraagt bepaaldelijk, naar aanleiding van door hem ingewonnen informatien, of de Regering voornemens is, een ander stelsel van verdediging op Java aantenemen, waaruit aanzienlijke kosten en versnippering van krachten zouden voortspruiten.

De *minister van Kolonien* verzekert ten stelligste, geen nieuw plan van verdediging voor Java gearresteerd te hebben. De versterkingen, welke de vorige spreker op het oog heeft, zijn vroeger geschied, vóór dat de minister aan het hoofd van het depart. stond. Zij schenen noodzakelijk in het belang der wet; doch de uitgaven waren niet van dien aard, dat zij de gewone uitgaven van de defensie te boven gingen.

De § wordt daarna zonder stemming goedgekeurd.

Bij § 7 (huishoudelijke toestand) verklaart de heer *Bachiene*, dat hij zich met de eerste zinsnede dezer § kan vereenigen, indien men dezelve in een algemeenen zin opvat; maar indien men eene meer bepaalde beteekenis daaraan hecht, dan behoort men ook de schaduwzijde van onzen toestand in aanmerking te nemen. Wij blijven toch, zonder eenig gegrond uitzigt op amortisatie, bezwaard met eene schulden-last van 36 millioenen, en het herstel van het muntwezen in Indie zal insgelijks veel geld kosten. Hij beaamt het, dat bij slotsom de toestand bemoedigend is; maar geeft in overweging, om de uitdrukking, dat de toestand reden tot *tevredenheid* geeft, weg te laten. Hij zal echter daaromtrent nadere inlichting der commissie afwachten. Ook de belangen van den landbouw, verlangt hij aanbevolen te zien. Hij wenscht, dat daarvoor de bestaande belemmeringen zullen worden uit den weggeruimd, hetgeen bij den handel reeds het geval is.

De heer *v. Nispen* betoogt het groote gewigt van de verbetering onzer rivieren, tot afwending van rampen. Die verbetering is niet alleen nuttig uit het oogpunt der uitbreiding van de middelen van vervoer.

De heer *Dullert* verklaart, dat de commissie wel degelijk aan de verbetering der rivieren gedacht heeft; maar zij heeft gemeend, voorzigtig te moeten zijn, naar aanleiding der geruchten omtrent werken, welke beraamd worden. Zij wilde geen oordeel uitspreken, alvorens eene volledige kennis daaromtrent te hebben.

De heer *van Dam* wenschte, dat bij deze §, niet alleen ten aanzien van degenen, die de rampen der overstroomingen gelenigd hebben, eene dankbetuiging in het adres ware opgenomen, maar ook ten aanzien van degenen, die door krachtsinspanning en moed een groot deel des lands voor dezelfde ramp bewaard hebben. Zoo dit al niet in dit adres mag geschieden, dan vestigt hij de aandacht der Kamer en der Natie daarop.

De heer *Dullert* geeft te kennen, dat de commissie in die gevoelens volkomen deelt. Zij zegt den heer *van Dam* dank voor de uiting zijner meening, omdat zij daardoor in de gelegenheid is gesteld, die openlijk te beamen. Zij heeft de uitdrukking daarvan echter in het adres alleen achtergelaten, omdat zij het min gepast oordeelde, in een antwoord aan den Koning te gewagen van loffelijke daden.

De heer *van Hoëvell* doet opmerken, dat in het oorspronkelijke ontwerp gezegd werd, dat de voorbijgaande min gunstige omstandigheden opgewogen werden door *de meer duurzame* verschijnselen van welvaart; maar dat, ten gevolge van het daaromtrent geuite verlangen, de woorden *meer duurzame* zijn weggenomen. Thans wordt, naar het oordeel der commissie, in dit nieuwe ontwerp-adres niet eene zoo sterke blijdschap over 's lands toestand aan den dag gelegd, als in de troonrede. Er zijn voorzeker enkele punten, ten aanzien van welke de toestand min gunstig is; maar over 't algemeen heeft men reden van tevredenheid, en wordt de uitdrukking der commissie gewettigd ook door hetgeen vroeger was. — Wat betreft het verlangen, om ook het belang van den landbouw aantebevelen, de commissie meent, reeds in § 3 dat denkbeeld uitgedrukt te hebben.

De § is daarna zonder stemming aangenomen.

Bij § 8 (geldmiddelen) geeft de heer *van Nispen* zijne groote vreugde te kennen over den gunstigen financiëlen toestand; maar hij voegt er bij, dat ook dáár eene schaduwzijde is. In sommige gedeelten des lands worden de belastingen op de meest fiscale wijze geheven, ja geeft dit aanleiding tot knevelarijen van allerhande aard, en bij gevolg tot ontevredenheid. Hij is echter overtuigd, dat dit in geenen deele de goedkeuring des ministers wegdraagt.

De *minister van Financien* verklaart, volstrekt een vijand van fiscaliteit te wezen; dit toch is onstaatkundig en nadeelig voor de schatkist. Doch het is ook waar, dat men zich soms over fiscaliteit beklaagt, terwijl het slechts de uitvoering eener wet betreft, die voor allen gelijk is. Er zijn echter reeds voor eenige maanden klagten daarover uit Gelderland bij den minister ingekomen, en hij heeft last gegeven, om die te onderzoeken. Een hoofdinspecteur houdt zich daarmede bezig. Wanneer hij daaromtrent rapport ontvangen zal hebben, zal hij beslissen, en hij zal dan geenszins verkeerde daden goedkeuren.

De heer *v. Nispen* dankt den minister voor deze verklaring.

De heer *van Doorn* vraagt, of de commissie, door te spreken van *grondige* verbetering van het belasting-stelsel, eene *veroordeeling* van het bestaande stelsel bedoelt heeft. Zoo ja, dan zou hij het onvoorzigtig achten, dat de Kamer dit te kennen gaf.

De heer *van Zuylen* doet opmerken, dat de commissie in het ontwerp niet van eene *hervorming*, maar van eene *verbetering* van het belastingstelsel spreekt; zij meent echter, dat daarbij een vast plan of stelsel moet heerschen; daarom is het woord *grondig* er bijgevoegd.

De heer *Jongstra* zal zich met de §, zoo als zij voorgesteld is, vereenigen, ofschoon hij gewenscht had, dat men zich sterker uitgedrukt had. Hij had verlangd eene grondige *hervorming* van het belastingstelsel. Het tegenwoordige stelsel is, naar zijne meening, in strijd met de vrijheid van arbeid, en dus belemmerende voor de welvaart, en ook in strijd met alle denkbeeld van regtvaardigheid. De rijke toch betaalt niet meer dan 2 pc., de arme daglooner 15 pc. van zijn inkomen. De spreker verlangt, dat ieder naar mate van zijne bezitting zal betalen; doch hij keurt daarbij elke *progressive* belasting af.

De heer *v. d. Veen* heeft voorgesteld om in de § het woord *meer* te voegen, en aldus te lezen: „wekken bij ons *meer* vertrouwen voor de toekomst."

De heer *v. Zuylen* heeft zich, namens de commissie, daartegen verklaard. Hij acht het niet noodig, te kennen te geven dat men nu meer vertrouwen koestert dan te voren.

De heer *v. Hall* heeft bij deze gelegenheid verklaard, met genoegen van den heer *Jongstra* te hebben vernomen, dat deze niet gestemd is voor eene *progressive* belasting; maar heeft niettemin diens meening bestreden. Zonder in becijferingen te treden, heeft hij doen opmerken, dat uit de lijsten der hoogst aangeslagenen in Noord-Holland blijkt, dat aldaar lieden gevonden worden, die *f* 10,000 betalen. Indien dit slechts 2 ten honderd van hun inkomen bedroeg, zouden deze personen een inkomen hebben van vijf tonnen gouds; 't welk toch inderdaad niet vermoedelijk is. Wat den daglooner betreft, de belasting, die deze betaalt, komt dan toch, volgens den spr., in 't einde neder op dengene, die hem te werk stelt.

De heer *Jongstra* heeft volhard bij zijne meening, dat de vermogende man in den regel niet meer betaalt dan 2 pc. van zijn inkomen, en heeft verklaard, zijn stelsel nader te zullen ontwikkelen. Hij oordeelt, dat Amsterdam vele ingezetenen telt, die eene inkomst hebben van drie tonnen gouds, en meent, dat het bestaande stelsel van belasting hoogst verderfelijk is voor de vrijheid van den arbeid.

Het amendement van den heer *v. d. Veen* is met 52 tegen 7 stemmen verworpen. Voor hebben gestemd de heeren *v. Hasselt*, *v. d. Veen*, *Groen*, *Westerhof*, *v. Dam*, *Zylker* en *Reinders*.

Ten aanzien van § 9 heeft de heer *Mackay* zijnen wensch te kennen gegeven, dat, indien er niet spoedig eene wet op het onderwijs mogt kunnen worden tot stand gebragt, dan ten minste de bij de Grwt. verzekerde vrijheid op dat stuk mogt worden verleend.

De heer *Gevers* heeft aangemerkt, dat hij, door stil te zwijgen, geenszins zoude willen goedkeuren, dat de overschriften van het 5de addit. art. der Grwt. niet zijn nageleefd.

De heer *v. Dam* heeft ten spoedigste eene wet op het onderwijs verlangd, maar zoo lang deze niet bestaat, de handhaving der verordeningen van 1806. — De heer *Mackay* heeft beweerd, dat ook met die verordeningen aan zijn verlangen kan worden voldaan.

De heer *Engelen* heeft zich voor de § verklaard, maar niettemin de spoedige voordragt verlangd van eene wet op het onderwijs, ter wegneming van de misbruiken, tot welke de tegenwoordige verordeningen, naar zijn inzien, hebben geleid. Hij heeft zich bij deze gelegenheid tegen het staats-examen verklaard, en geoordeeld, dat men bij eene daartestellen wet op deze belangrijke aangelegenheid kan terugkomen. — De heer *v. Goltstein* heeft gemeend, dat de instelling van het staats-examen in 1845 wel is waar op een valschen grondslag is gebouwd, maar destijds, onder de Grondwet van 1840, bij besluit heeft kunnen worden gevestigd; doch dat deze instelling, onder de Grondwet van 1848, geenszins bij besluit heeft mogen worden gewijzigd, en dat in dit opzigt de Grondwet is geschonden.

De heer *Groen* is bereid, het verzuim van het ministerie in dit opzigt ter zijde te stellen, omdat de schuld van dit verzuim niet alleen bij het ministerie ligt; de vorige Kamer behoort ten deele de verantwoordelijkheid daarvan te dragen. Zoodra toch die Kamer de verklaring van den minister van Binnenl. Zaken vernam, omtrent de uitvoering, die hij aan het 5de addit. art. der Grwt. dacht te geven, was het te voorzien, dat niet al de daarbij genoemde wetten aangeboden zouden worden. Bovendien, hij wenscht het ministerie zoo veel mogelijk te ondersteunen. Hij vertrouwt, dat, hoewel de wet op het onderwijs niet bepaaldelijk genoemd is in de troonrede, daaruit geenszins is afteleiden, dat zij in deze zitting niet voorgedragen zal worden. Hij hoopt daarbij, dat in allen gevalle de wenken, in de bekende ministeriële circulaire vervat, door zoodanige maatregelen vervangen zullen worden, dat zij effect zullen kunnen hebben, opdat er een einde kome aan de vexatie, waaraan men nog steeds blootgesteld is.

Maar de spreker heeft nog een bezwaar tegen de 2de alinea van deze §. Hij acht het 5de addit. art. der Grwt. eene jammerlijke bepaling, die niet behoorlijk ten uitvoer gebragt kan worden. Daarbij toch wordt niet bedoeld eene bloote aanbieding der ontwerpen; maar deze moeten goed tot stand gebragt worden. Die wetten zijn echter alle van een moeijelijken aard, van veel omvang en van groot gewigt. Bovendien moeten de begrooting en nog vele andere voordragten behandeld worden. Hij acht het onmogelijk, dat dit alles goed en met gemeen overleg tot stand gebragt worde, zonder dat eene meerderheid van haar overwigt misbruik make, — de belangrijkste wetten slechts eens in de afdeelingen onderzoeke, en bij de discussien het stilzwijgen beware. Dat men over de algemeene beginselen zou heenstappen en de discussien zou vermijden, kan hij van geene meerderheid verwachten.

Ook kan de spreker zich niet vereenigen met de zinsnede

dezer §, waarin gesproken wordt over de *goede uitkomsten, welke in de afgeloopene zitting verkregen zijn.* Hij meent, dat tegen de vreugde, die herhaaldelijk in het adres van antwoord betoond wordt, in de weegschaal behoort gelegd te worden hetgeen aangevoerd is over het niet naleven en schenden der Grwt. Bovendien moet het tegenwoordige ministerie niet op zich zelf beschouwd worden. De twee ministerien, die elkander zijn opgevolgd, en die een fellen strijd tegen elkander gevoerd hebben, zijn uit denzelfden stam gesproten; namelijk, uit de gebeurtenissen van Maart 1848. Men zou, bij de herinnering aan hetgeen de vorige zitting opgeleverd heeft, kunnen vragen: wat hebben die ministerien, gezamenlijk of afzonderlijk, tot voordeel, tot heil of nadeel van Nederland uitgewerkt?

De laatste § levert den spreker mede bezwaar op, uit een politiek oogpunt. Zij is niet stellig genoeg in den geest der ministeriële partij geformuleerd. Men heeft wederom vermeden de behandeling van de vraagstukken nopens beginselen, die aan de orde van den dag zijn en in deze vergadering te huis behooren. Dat ontwijken van de behandeling der vraagstukken nopens beginselen is geheel homogeen met de staatkunde van het tegenwoordige ministerie. Hij vraagt, of dat ontwijken van de discussie constitutioneel is? of het overeenstemt met de waardigheid der Kamer? Men mag dit eene zeer schrandere taktiek noemen; maar hij houdt het er voor, dat het soms van belang is, de discussie uittelokken. Men heeft wel eens opgemerkt, dat in de voormalige Kamer de constitutionele partij geheel in de ministeriële was zamengesmolten, en als het ware in deze Kamer zoek geraakt was. In het belang van het vaderland is het noodzakelijk, dat er eene conservative partij bestaat. Van het begin der tegenwoordige zitting af, behoort men de verhouding, den stand der partijen in de Kamer te kennen. Ook de conservative partij moet eene andere, eene vaste houding aannemen. Ten einde daartoe den weg te banen, stelt hij als amendement voor, de beide laatste zinsneden der § wegtelaten, en in plaats daarvan te stellen: „*Wij zijn, Sire! levendig doordrongen van het gewigt der taak, die ons wacht. Het gemeen overleg van de Kroon en de vertegenwoordigers van het nederlandsche volk, ter naleving en ontwikkeling van de in* 1848, *met behoud der eigenaardigheid van haar beginsel, gewijzigde Grondwet, moge, onder Hoogeren Zegen, aan de zedelijke en stoffelijke belangen van het dierbaar Vaderland bevordelijk zijn.*" De spreker heeft dat amendement breedvoerig verdedigd en toegelicht. Hij zegt daarbij, dat hij in dit amendement heeft gezwegen over het Huis van *Oranje*, vermits men het over art. 11 der Grwt., over de souvereiniteit van dat Huis, vrij wel eens schijnt te zijn geworden. Men bedoelt toch daarmede de souvereiniteit, die in Nederland bestaat in den zin, zoo als zij in 1818 gevestigd is; dat is, als een waarborg voor de vrijheid der Natie, en als een waarborg tegenover factien. Hij gelooft, dat het amendement den geest, die de conservative partij moet bezielen, juist uitdrukt. Het daarin vervatte beginsel dat de Grwt. in 1848 gewijzigd, maar op dezelfde grondslagen gevestigd gebleven is, moet door de conservative partij verdedigd en ontwikkeld worden. Daardoor zal het mogelijk zijn, het ministerie te ondersteunen, indien het van die hoofdbeginselen niet afwijkt. Het moet blijken, wie den stempel van *revolutie* of van *conservatief* bij de nederl. natie dragen zal. Hij hecht niet aan de woorden van het amendement; maar wel aan den geest, aan het doel, waarmede het wordt aangeboden.

De heer *Engelen* meent, dat men te veel uitbreiding geeft aan art. 194 der Grwt. Het vraagstuk van het staats-examen kan wel bij de wet geregeld worden; doch het behoeft niet onmiddelijk het gevolg te zijn van het bedoelde art.

De heer *van Goltstein* verklaart, dat hij *voor* het amend. van den heer *Groen* zal stemmen. Hij treedt in eene historische ontwikkeling, om aan te toonen, dat onze staatsinrigting in het volksbestaan is doorgedrongen, en dat zij zich daardoor onderscheidt van die staatsinrigtingen, die bloot op theorien steunen. Hij verwerpt de leer van het volks-oppergezag of de volks-souvereiniteit. Hij behoort noch tot de zoogenaamde conservative, nog tot de dusgenaamde volksgezinde partij; maar hij behoort tot de grondwetgezinde partij. In het amend. vindt hij de uitdrukking van zijne gevoelens, en daarom kan hij er zich mede vereenigen. Hij verlangt de handhaving en naleving der Gwt. in haren ganschen omvang; doch ook geen stap verder dan de Gwt. Het ligt niet in den geest, noch in het streven der natie, om het algemeen stemregt te verkrijgen, of een strijd tusschen arbeid en kapitaal te doen ontstaan. Tegen zulke begoochelingen wil hij zich verzetten. Dit noopt hem tot goedkeuring van het amendement.

De heer *van Dam* verlangt geen stempel te dragen, voorál niet van *revolutie*. Hij rangschikt zich onder de conservativen, zoo als, naar hij meent, alle leden der Kamer het zijn. Wij zouden optreden, indien de Regering een stap verder of buiten de Grwt. zou willen doen; indien men misbruik wilde maken van magt of van gezag. In de toepassing en uitvoering der Grwt. ondersteunt hij de Regering. Revolutie is een gruwel; doch wanneer men daaronder verstaat voorstanders der op eene wettige wijze herziene Grwt. van 1848, dan heeft het woord *revolutie* eenen goeden zin; dan is het een overgang tot het goede en betere.

De heer *van Hall* houdt vol, dat men zich, bij de behandeling van het adres, buiten alle staatkundige questien moest houden. Hij zal stemmen *tegen* het amendement. Op zich zelf is het prefect geredigeerd; maar er bestaat in de Kamer geene eigenlijke *conservative*, evenmin als eene *revolutionaire partij*. Allen zijn conservativen. Wij wenschen te behouden wat wij hebben. Spr. zou niet wenschen op die wijze vooruittegaan, dat verlies en verderf daarvan de gevolgen zouden zijn. Doch hij zou evenmin achterwaarts willen gaan. De herziening der Grwt. in 1848 is niet geschied door revolutie, maar door hervorming, door den Koning, in gemeen overleg met de vertegenwoordigers van het volk. Zij is op eene wettige wijze tot stand gebragt. Hij hoopt nimmer te worden gerangschikt onder hen, die een stap tot het verledene wenschen te doen; evenmin onder degenen, die tot het oppergezag van het souvereine volk mogten wenschen te komen. Hij hoopt ook nooit te zullen worden gerangschikt onder de vanen van hen, die droomen van regten, welke niet bestaan.

De heer *van der Linden* acht het amendement onnoodig, onnuttig en gevaarlijk. Hij hoopt, dat deze Kamer zal blijven volharden bij de *magnifique* houding, waarop de heer *Groen* heeft gezinspeeld. Men kan de leden der Kamer niet noodzaken te spreken of te antwoorden. Hij meent, dat het voor het Vaderland van meer practisch nut is, de begrooting en andere onderwerpen te behandelen, dan over beginselen te discussiëren.

De heer *ven Zuylen*, namens de commissie, verdedigt de §, zooals zij is voorgedragen. Ook de commissie verlangt eene spoedige aanbieding der wet op het onderwijs; doch eene bepaalde aanduiding daarvan in het adres achtte zij minder noodzakelijk. — Voor 't overige verklaart de spreker, dat hij onder geene andere vaan wenscht gerangschikt te worden, dan onder die, welke de *constitutioneel-monarchale* kan geheeten worden, naar de in 1848 aangenomene beginselen. In dezen zin van het woord is hij *revolutionair*.

De heer *Boreel* acht het voorgestelde amendement eene verbetering van het ontwerp-adres. Hij behoort tot de partij, die de stipte naleving der Grwt. verlangt; die eerbied heeft voor de Kroon, en de belangen van het Nederland ijverig wenscht te behartigen. Hij wil niet onder de eene of andere partij gerangschikt worden; hij volgt den weg, dien pligt en geweten, dien zijne overtuiging hem voorschrijft.

De heer *Gevers* spreekt in gelijken geest, en doet uitkomen, dat dit ministerie minder gedaan heeft dan het vorige, en nogtans in het adres minder streng behandeld wordt. De verschoonende omstandigheden, die men daarvoor aanvoert, kan hij niet beamen.

De heer *Baud* acht het gevaarlijk, om in deze § eene lofrede te plaatsen op eene vorige Kamer. Even goed kan men een volgend jaar eene blaam werpen. Het voorgedragen amendement komt hem beter voor. Hij laat echter alle ontwikkeling daarvan in 't midden.

De *minister van Binnenl. Zaken* zal zich niet mengen in de discussien over het adres zelf, of over hetgeen de Kamer mogt goedvinden in haar adres optenemen; maar hij acht zich evenwel verpligt, eenige woorden in het midden te brengen ten aanzien van hetgeen tot dus ver gesproken is over deze §. De inleiding daartoe vindt hij in hetgeen de heer *Groen* in de laatste plaats heeft aangevoerd. Die spreker heeft aan het gouvernement en ook aan de commissie verweten, dat de groote beginselen van staatsregt steeds worden ter zijde geschoven; dat men daarover zwijgt, en dat in de vorige zitting de Kamer elke discussie daarover heeft ontweken, gelijk ook het gouvernement en inzonderheid de minister van Binnenl. Zaken. Die spreker heeft deze gedragslijn genoemd eene schrandere taktiek. De minister moet hierop antwoorden, dat, zoo het is geweest eene taktiek, het dan geweest is eene taktiek om iets te doen, om iets tot stand te brengen; indien men het verwijt mogt bezigen in den zin van *ontwijking*, dan beroept hij zich op de discussie over de kies-wet en over de provinciale wet.

Wat betreft het nu op nieuw door den genoemden spreker ter spraak gebragte beginsel der souvereiniteit van het Huis van *Oranje*, — die zelfde spreker heeft nu ook gezegd, dat er geen twijfel meer over is omtrent dat vraagstuk, en dat het nu beslist is. Welnu, dit is voor den minister eene reden te meer om in het vervolg die groote vraagstukken, die den spr. niet duidelijk genoeg voorkomen, maar te laten rusten, omdat het nu toch blijkt, dat, ook zonder dat daarover discussie plaats heeft, deze punten tot beslissing komen. Daarom zal de minister noch nu, noch in 't vervolg, over die punten handelen, evenmin als over de vraag, of wij eene nieuwe, of eene gewijzigde Grwt. hebben. Hij hoopt, dat men over 6 maanden hooren zal, dat ook dit vraagstuk van zelf beslist is, zonder dat het oponthoud hebbe veroorzaakt in de afdoening van zaken, die aan de orde zijn, en zonder den geregelden gang der werkzaamheden te storen. Dit moet de minister alleen opmerken, dat, hoe men ook over dat vraagstuk moge denken, het zeker is, dat onze Grondwet, gelijk zij is, moet worden nageleefd.

Voorts antwoordende op het bezwaar, dat aan het voorschrift van het 5de addit. art. der Grwt. niet voldaan is, erkent de minister, dat de letter van die bepaling niet is vervuld; maar dit feit moet in zijne oorzaken beoordeeld worden, en dan vraagt hij een regtvaardig oordeel; dan behoort men in aanmerking te nemen de middelen en de mogelijkheid, om aan dat voorschrift te voldoen. Hij gelooft, dat geen lid dezer Kamer van meening is, dat het ministerie, onder de omstandigheden, die plaats vonden, meer heeft kunnen doen, dan het gedaan heeft, of dat bij hetzelve eene gezindheid bestond om uittestellen. Er is geen tijd verloren; er kon niet meer gedaan worden. Het ministerie geeft nu de verzekering, dat ten spoedigste verder aan het genoemde art. voldaan zal worden. Wat de wet op het onderwijs betreft, het doel is, die binnen kort aantebieden. De minister gelooft, dat des te beter aan het daaromtrent bestaande voorschrift voldaan zal worden, wanneer eene algemeene wet, die tegelijk het hooger, het middelbaar en het lager onderwijs regelt, wordt aangeboden. Hij durft niet met zekerheid zeggen, dat het hem mogelijk zal zijn, dit denkbeeld te verwezenlijken; maar hij voert dit alleen aan, om te doen uitkomen, dat de poging om liever *dat* te doen, dan de grondwettige taak *gedeeltelijk* te vervullen, ook eene reden is geweest van het uitstel.

Ten aanzien van de circulaire, waarvan de heer *Mackay* heeft gesproken, zegt de minister, dat hij zich gevleid had, dat dezelve vrucht gedragen zou hebben. Wat betreft de door dien spreker vermelde weigering van het verzoek om zekere school opterigten, — dat verzoek is nog niet afgewezen. — Voorts noodigt de minister den heer *van Dam* uit, om opte geven, in welk geval willekeurigheid zou betoond zijn. — Dat het besluit omtrent de afschaffing van het staats-examen ongrondwettig zou zijn, zoo als de heer *v. Goltstein* meende, ontkent de minister; immers, zoo lang de nieuwe wet op het onderwijs niet bestaat, behoudt de magt, die vroeger de inrigting van het onderwijs regelde, hare bevoegdheid.

De heer *van Dam* zegt, dat hij bedoeld heeft, dat de Gedep. Staten van Zuid-Holland vergunning hebben verleend tot het oprigten van afzonderlijke scholen, zoo te 's Gravenhage, als te Rotterdam, terwijl ditzelfde in andere plaatsen voor onwettig wordt gehouden. Hij meent, dat deze ongelijkheid het gevolg is van eene onwettige inmenging in de bevoegdheid der plaatselijke overheden,

De minister vraagt het bewijs, dat het Bewind zóó gehandeld heeft. — De heer *van Dam* antwoordt, dat hij de stukken daaromtrent nader zal overleggen.

De *minister van Justitie* geeft nog eenige opheldering omtrent het niet vervullen van het 5de addit. art. der Grwt., in 't bijzonder wat zijn departement betreft. Hij wijst ten dezen vooral op de veelvuldige werkzaamheden, waarmede hij, ook bij het departement der Eeredienaten, belast is geweest. Bovendien, art. 5 spreekt van *twee* jaren, bestemd voor het aanbieden der daarin genoemde wetten, en buiten de schuld van het tegenwoordige ministerie is een jaar verloren gegaan.

Daarna is over het amendement van den heer *Groen* gestemd, en is dit *verworpen*, met 52 tegen 8 stemmen. — *Voor*: de heeren *Taets v. Amerongen*, *Groen*, *Mackay*, *Hoffman*, *Boreel*, *Gevers*, *v. Goltstein* en *Baud*.

De 9de § is daarop *aangenomen*, met 49 tegen 11 stemmen. — *Tegen*: de heeren *Schooneveld*, *v. Doorn*, *Jongstra*, *Hoffman*, *Boreel*, *Gevers*, *Baud*, *Groen*, *Mackay*, *van Dam* en *v. Voorst*.

Daarna is het geheele adres, zoo als het door de commissie was voorgesteld, onveranderd goedgekeurd, met 53 tegen 7 stemmen. — *Tegen*: de heeren *v. d. Veen*, *Groen*, *Mackay*, *v. Dam*, *Hoffman*, *Boreel* en *Baud*.

De Kamer is daarna gescheiden.

— Bij de voorgedragene wet op het regt van registratie voor de brieven van naturalisatie, wordt dit regt gesteld op *f* 50; met bepaling, dat dit regt zal moeten betaald worden vóór dat de brieven zullen mogen worden uitgereikt.

De drie leden van de voormalige Eerste-Kamer, voor elk van welke het verleenen van een pensioen van *f* 4000 wordt voorgesteld, zijn de heeren jhr. *J. H. van Lijnden van Lunenburg*, mr. *P. Brugmans* en *M. Piepers*.

In de memorie van toelichting, door den minister van financien onderteekend, wordt aangemerkt, dat, bij het verschil van gevoelen, omtrent den zin en de bedoeling van het 2de additionele art. der Grw., de Regering volhardt bij hare meening, dat in dit art. geenszins de verpligting ligt opgesloten, om aan *al* de leden der bedoelde Kamer eene vergoeding toetekennen voor het gemis der toelage van *f* 3000, welke alleen was verleend voor vergoeding van reis- en verblijf kosten, en in den regel geenszins als eene bron van inkomsten kon worden beschouwd.

De Regering heeft echter gemeend eene uitzondering te moeten maken ten aanzien van de bovengenoemde drie heeren, ter zake van de bijzondere omstandigheden, in welke zij verkeeren. De heer *van Lynden*, die in 1831, bij zijne benoeming, reeds den ouderdom van 65 jaren had bereikt, en sedert 1788 den Staat in verschillende betrekkingen had gediend, had bij zijne benoeming tot lid der Eerste-Kamer, in zijne betrekking als lid van den Raad van State, aanspraak op een pensioen van *f* 4000, 't welk alstoen tot *f* 1000 is verminderd. — De heer *Brugmans* was lid van de permanente commissie van het Amortisatie-Syndicaat. Bij de ontbinding van dit collegie werd aan de leden een pensioen van *f* 4000 toegekend, terwijl hij tot lid van den Raad van State werd benoemd. Bij het verlaten van deze betrekking en zijne gelijktijdige benoeming tot lid der Eerste-Kamer, is hem een pensioen van *f* 1000 verleend, blijkbaar, om hem eene jaarlijksche inkomst van *f* 4000 te doen behouden. — De heer *Piepers* had, bij zijne benoeming in 1841, regt op een pensioen van *f* 4000. Dit is hem tot een bedrag van *f* 3000 toegestaan, en alhoewel hij, sedert dien tijd, een bedrag van *f* 6000 heeft genoten, heeft de Regering geenen grond gevonden, om te zijnen aanzien het bij de wet van Mei 1846 vastgestelde maximum van *f* 4000 te overschrijden.

HAARLEM, 17 October.

Bij de nieuwe verkiezing van een lid der Tweede-Kamer, in het kiesdistrict Leeuwarden (in plaats van den heer *van Hoëvell*), zijn 853 geldige stembiljetten ingeleverd. Daarbij zijn op den heer mr. *A. Ypey*, off. van just. bij de arr. regtbank te Leeuwarden, 707 stemmen uitgebragt, en 146 op een aantal andere personen. De heer *Ypey* is mitsdien tot lid der Tweede-Kamer verkozen.

— De heer mr. *A. van der Laan* is door de prov. Staten van Vriesland bij voortduring tot griffier van die vergadering benoemd, met algemeene (38) stemmen.

HAARLEM, 18 October.

De londensche bladen van eergisteren avond behelzen geen nieuws van eenig belang.

— De duitsche dagbladen deelen, in eene telegrafische depeche uit Triest, berigten uit Bombay van 17 September en uit Hong-Kong van 24 Augustus mede. In Britsch-Indie was het rustig. Met het maken van den ontworpen spoorweg daar te lande, in de eerste plaats te Calcutta, was een begin gemaakt. Er liep een gerucht, dat de kollonel *Lawrence*, die laatstelijk in Lahore aan het hoofd van het britsche bestuur stond, te Kaschmir door de inboorlingen gevangengenomen was. In de meeste streken van Britsch-Indie was veel regen gevallen. De chinesche wateren werden bij voortduring door zeeroovers verontrust. De eerste expeditie der Nederlanders op Borneo had nog weinig voordeel opgeleverd. Op Hongkong was de gezondheids-toestand verbeterd. De handelsberigten luiden zeer gunstig.

— Berigten van Curaçao, 31 Augustus, door de *Utrechtsche Cour.* medegedeeld, melden, dat in den laatsten tijd veel schade in West-Indie is aangerigt door stormen. Door een hevigen storm, die in het midden van Julij op St. Martin gewoed heeft, zijn omstreeks 100,000 vaten zout, ter waarde van 60 à 70 duizend guldens, verloren geraakt. Het dorp Simpsonsbaai is bijna geheel door de zee weggeslagen. Bij de naburige eilanden zijn verscheidene schepen verongelukt. — De nederl. oorlogschoener *Ternate*, luit. *v. Brakel*, is den 20sten Aug. van Laguayra te Curaçao aangekomen.

Gisteren (17 October) heeft het Openbaar Ministerie bij den Hoogen Raad, bij monde van den adv. generaal *Gregory*, conclusie genomen in de zaak van de wed. *Gort* tegen de Maatschappij tot verbetering van den handelsweg over het Zwolsche-diep, betreffende de al of niet wettig geheven tol op dat vaarwater. De adv.-generaal heeft de onderscheidene middelen van cassatie tegen het vonnis van de regtbank te Zwolle, waarbij de heffing van die tol voor wettig verklaard is, als ongegrond bestreden, en mitsdien geconcludeerd tot verwerping van den ingestelden eisch tot cassatie. — De uitspraak is bepaald op 22 November.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

18 *October*. 1850. — 4½ *Ure.*

			van	*tot*	*gebt.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	56 13/16	15/16	56 13/16
„ „	3	„	67 5/8	¾	—
„ „	4	„	88 13/16	89	88 13/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	89	—	—
Handelmaatschappij . . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	88	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	53 1/16	3/16	53 1/8
„ . . .	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	104¾	—	—
„ „ 1828/1829,	5	„	104½	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	—	—	—
„ „ 1840. . . .	4	„	87 3/8	—	—
„ bij Stieglitz . .	4	„	87	1/16	—
„ „ „ N. .	4	„	87 1/8	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	65¾	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	76¼	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5	„	11 3/16	¼	11 3/16
„ „ £ 510,	5	„	11 3/8	7/16	—
„ Onb. Stukk.	5	„	—	—	—
Obligatiën	3	„	38¾	—	—
„ Binnenl. . . .	3	„	33¾	7/8	33¾
Passieve			—	—	—
Ardoin Coupon			8¾	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	76	½	—
„ „ N. . .	5	„	80½	11/16	80 9/16
„ „ . .	2½	„	40 3/8	½	—
BELGIE, ...			—	—	—
Banc. Belgie	4½	pct.	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	46 11/16	¾	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	90¾	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	36	3/8	36¼
„	4	„	34 7/8	35¾	35 5/8
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	81½	5/8	81½
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	2¾	„	33¼	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1¼	„	17 15/16	18 3/8	—
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5	„	29¾	—	—
N.-AMERICA, Americ. Bank - Actiën.			3 3/16	¼	3 3/16

Rusland certific. administr. Hamburg 5 pc. 98½. Brazilie geldl. 1843 van £ 100 5 pc. 88¼ à ¾. Peru geldl. uitgest. 37 5/8. Venezuela oblig. uitgest. 11 7/8. De 4½ Russen 95. — Beleening 2½. Prolongatie 3.

NB. In de prijsnotering van gisteren staan de 5 pc. Metall. 75 5/8, ¾; dit moest zijn 75¾, 76.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels.*
J. BRASKAMP, *Pres.*

Van de binnenl. fondsen waren de 3 pc. williger en de overige prijshoudende. Van de buitenl. waren de belgische en spaansche onveranderd; de portugesche, met veel handel, tot hoogere prijzen gevraagd; de 5 pc. russische aangeboden; de oostenrijksche en fransche tot hoogere prijzen gezocht. Van de zuid-americaansche zijn de Peruanen, zoo werkelijke, als uitgestelde, weder tot verhoogde prijzen verhandeld.

AMSTERDAM, 18 October. *Tarwe* en *Rogge* weinig in omgegaan tot vorige prijzen. Van *Tarwe* verkocht: 127, 128 ℔ Rijn *f* 240, *f* 243. — Van *Rogge*: 124 ℔ Pruis. *f* 168. — *Garst* prijshoudend; 115 ℔ Dantz. *f* 155; 113 ℔ Deens. *f* 145; 97 ℔ Vries. w. *f* 122.— *Haver* in een doen; 80 ℔ Voer *f* 101 — *Koolzaad* N.-Holl. *f* 330, *f* 345; Oct. *f* 354; Nov. *f* 354. — *Lijnzaad* in een doen; 112 ℔ Petersb. *f* 310; 109 ℔ Arch. *f* 285; 110, 111 ℔ dito *f* 290.

AMSTERDAM, 18 October. *Raapolie* in een doen; ord. cond. *f* 36½; vliegend *f* 35½; op levering prijshoudend; p° Nov. *f* 35¼; p° Dec. *f* 35½; p° Mei 1851 *f* 35½ à *f* 35¾; p° Sept. *f* 35¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 36¼; vliegend *f* 35¼. *Hennepolie* ord. cond. *f* 38¼.

MADRID, 12 October. De 3 pc. 34 3/16 à ¼; 5 pc. 13¾ à ½.
WEENEN, 15 October. De 5 pc. Mettall. 94⅞; Bank-actien 1158.
BERLIJN, 16 October. De 3½ pc. Schuldbr. 85⅜.
FRANKFORT, 16 October. De 5 pc. Metall. 79. De 2½ pc. Ned. 56¼. De 3 pc. Spaansche binnenl. 33 13/16.
LONDEN, 17 October. De 3 pc. gecons. reac. 97½ à ⅝. Mexico 31⅜ à ⅝. Peru 82¼ à ½. Grenada 18⅜ à ⅝. Spanje 5 pc. 18⅜ à ⅝.
PARIJS, 17 October. De 5 pc. renten 92 fr. 85; 3 pc. 57 fr. 60; Bank-actien 2310; 3 pc. spaansche 33¾.
ANTWERPEN, 17 October. De 5 pc. Belgie 98; 5 pc. spaansche 11⅛.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 18 October. Den 17den dezer zijn in Texel binnengekomen Smith, J. Williams, Manning en Gibbs, alle 4 (st.) van Londen, Robson van Sunderland, Grunwald van Dantzig en Bakker van Antwerpen, niets uitgezeild, gisteren nog J. Hayes (st.) naar Londen; de wind w.

Den 13den dezer is Deal gepasseerd het schip *Jan Pietersz. Koen*, kapt. van der Plas, van Amsterdam naar Batavia.

Den 12den dezer was op de hoogte van Bevezier het schip *Europa*, kapt. Keus, van Rotterdam naar Batavia.

Den 13den dezer was op de hoogte van Plymouth het schip *de Amstel*, kapt. Kernkamp, van Amsterdam naar Boston.

Den 1sten Sept. is op 17° n. b. en 37° w. l. gepraaid het schip *Graaf van Nassau*, kapt. Sanders, van Amsterdam naar California.

MARKTBERIGTEN.

DORDRECHT, 17 October. *Tarwe* o. Zeeuws. en Inl. *f* 7,50 à *f* 8,20; n. dito *f* 6,70 à *f* 7,60; blaauwe dito *f* 6 à *f* 6,30; zomer dito *f* 5,90 à *f* 6,40. *Rogge* n. Zeeuws. en Inl. *f* 5,40 à *f* 5,90; n. dito *f* 5,40 à *f* 6. *Garst*, Zeeuws. en Vl. winter *f* 4,30 à *f* 4,50; dito zomer *f* 4,30 à *f* 4,50. *Spelt* *f* 2,50 à *f* 2,70. *Haver*, *f* 2,30 à *f* 2,60 *Boekweit*, Groot-Brab. *f* 2,60 à *f* 3; Klein-Brab. *f* 170 à *f* 174. *Boonen*, paarden- *f* 4,50 à *f* 4,60; bruine dito *f* 7,50 à *f* 8,50; witte dito *f* 7 à *f* 8. *Erwten*, blaauwe *f* 6,50 à *f* 7,50. *Koolzaad*, Zeeuws. en Overm. *f* 10 à *f* 11,20. *Zomerzaad* *f* 8 à *f* 9. *Kanariezaad* *f* 8,50 à *f* 9,50. *Hennepzaad* *f* 180.

Oude en nieuwe Vlaams., Zeeuws. en Inl. *tarwe* zijn tot vorige coursen opgeruimd. Voor oude en nieuwe Inl., Zeeuws. en Vlaams. *rogge* bestond iets meerder vraag, zoo dat puike soorten 10 cts. hooger redelijk wel zijn afgegaan. Winter-*gerst* 10 cts. hooger; zomer dito daarentegen 10 cts. lager verhandeld. *Spelt* niet aangevoerd, doch zou de genoteerde prijzen opbrengen. Nieuwe *haver* 10 cents meerder waardig; eene partij oude Inl. voeder, is à *f* 84 gelaten. *Boekweit* *f* 4 hooger; Noord-Brab. *f* 174, en Vlaams. *f* 170 verkocht. Nieuwe *paardenboonen* 10 cts. hooger met kleinen toevoer; oude van den zolder zijn *f* 4,60 ter veil. *Witte boonen* zonder verandering; bruine dito 50 cts. hooger genomen; zoo mede *blaauwe erwten*, welke 50 cts. meerder hebben opgebragt. *Koolzaad* puike soorten wel zoo aangenaam, mindere en afwijkende moeijelijk te plaatsen; puik Zeeuwsch gestort heeft £ 56 gedaan, mindere £ 50 à 54 waardig. *Zomerzaad* als voren; op 9 vats in deze maand £ 58½ geveild en £ 58 geboden; Nov. en Dec. £ 59 gelaten. *Lijnzaad* tot vorige prijzen te koop. *Hennepzaad* *f* 180 geveild, doch vond geen nemers. *Kanariezaad* als notering verkocht.

LONDEN, 16 October. De graanmarkt over 't algemeen prijshoudende, doch met weinig handel.

DELFSHAVEN, 16 October 1850. Door den kerkeraad der Herv. gemeente alhier is, ter vervulling der aanstaande vacature, het volgend twaalftal geformeerd: Ds. *G. Barger*, te Vreeland; *H. J. Bruins*, te Leusden; *C. Clant*, te Loosduinen; *J. J. Dusart*, te Kamerik; *A. Fockema*, te Hiaure; *J. F. Fullink*, te Gulpen; *D. Gildemeester*, te Ophemert; *B. Glasius*, te Geertruidenberg; *J. P. Hazeu*, te Korendijk; *B. ter Haar Romenij*, te Eemnes-Binnen; *C. van Schaick*, te Dwingelo; *J. C. Verhoeff*, te Sluis.

Sedert 11 October hebben de uitgevers der *Haarlemsche Courant* ontvangen, voor de protestantsche gemeente in het *Hollandsche-veld*, van d°. *J. Prins* te Amsterdam eene gift van *f* 1000, hem uit naam van N. N. ter hand gesteld door d°. *P. Jas* te 's Gravenhage.
18 October.

NIEUWE SCHOUWBURG, OP DEN JANSWEG.
Koninklijke Hollandsche Tooneellisten,
ONDER DIRECTIE VAN DEN HEER A. PETERS.
Woensdag 23 October 1850:
GELD!
Tooneelspel in vijf Bedrijven, naar het Engelsch, van den beroemden *Bulwer*. Nooit alhier vertoond. Gevolgd door:
DE KLEINE TEGENSPOEDEN
IN HET MENSCHELIJKE LEVEN.
Blijspel met Zang, in één Bedrijf.
Nooit alhier vertoond. 6½ ure.

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, 16 October 1850.
P. HAVELAAR
en
C. E. DUNLOP.

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, den 16den October 1850.
P. A. VAN AKEN, van *'s Gravenhage*, en
A. H. VAN DEN PAUVERT.

*** Getrouwd:
ROTTERDAM, 16 October 1850.
H. VAN DER HOOP
en
S. A. SORILLON.

*** Getrouwd:
LEYDEN, 16 October 1850.
J. BONDA, van de *Oude-Wetering*, en
B. MOLENBEEK.

*** PARAMARIBO, den 31sten Julij 1850. Heden verloste van eene DOCHTER Vrouwe *M. ROUX*, geboren *VAN DAALEN*.
Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *P. C. E. DE BOCK*, geboren *SCHLUTER*.
HAARLEM, 18 October 1850.
Deze dient tot algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, onze geliefde Moeder, Mejufvrouw JOHANNA JAKOBA GASTELAAR, Weduwe van wijlen den Heer *G. Augustijn Mz.*, in den ouderdom van bijna 85 jaren.
BERGEN OP ZOOM, 10 October 1850.
M. AUGUSTIJN, *uit aller naam.*

*** Heden overleed, ten onzen Huize, onze geliefde Tante en Behuwd-Tante, Mejufvrouw C. A. LUCHTMANS. Na een smartelijk lijden van eenige weken ontsliep zij, zacht en kalm, in den gezegenden ouderdom van ruim 84 jaren.
XANTEN, 13 October 1850.
TH. THEURER.
C. P. C. THEURER, geb. LUCHTMANS.

*** Heden overleed, tot innige droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn hartelijk geliefde oudste Zoon, JOHANNES ABRAHAM, in den jeugdigen leeftijd van ruim achttien jaren.
UTRECHT, 14 October 1850.
A. G. VAN MANEN, Wed. *J. A. D. Molster.*

*** De TWEELINGEN, die ons den 30sten Augustus geboren werden, nam God weder tot zich, den oudsten den 4den, den laatsten den 14den dezer.
HOORN, 14 October 1850.
W. HOUTTUIJN Pz.
P. TASMAN.

*** Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, A. FIJNEBUIK, in den ouderdom van 42 jaren. Ieder, die haar in hare waarde gekend heeft, kan beseffen wat ik en mijne Kinderen in haar verliezen.
ELBURG, 15 October 1850.
J. KNOTTENBELT.
Algemeene kennisgeving.

*** Het heeft den Almagtigen God behaagd, heden morgen ten zes ure, mijn waarde Echtgenoot, CHRISTIAAN BEVERWIJK, van mij op te eischen, na eene kortstondige ziekte van weinige dagen, in den ouderdom van ruim 45 jaren, mij nalatende 3 Kinderen, alle te jong om hun groot verlies te beseffen. Ik en onze wederzijdsche Betrekkingen staren hem met diepen weemoed na, maar zijn christelijk afsterven is onze troost en de hope des wederziens onze bemoediging.
AMSTERDAM, den 15den October 1850.
G. BENNEKERS, Wed. *C. Beverwijk.*
Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad, gelieven deze als algemeene kennisgeving aan te nemen.
NB. De Affaire zal op denzelfden voet gecontinueerd worden.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, in den ouderdom van 66 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, WILLEM VAN DER TAK, na een langdurig lijden.
WASSENAAR, 16 October 1850.
C. VAN DER TAK, geb. ROTTEVEEL.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 73 jaren, de Wel-Edele Heer ARNOLDUS VAN DE VELDE Gz., Lid van den Raad dezer Stad.
Namens Kinderen en Behuwd-Kinderen,
F. M. VAN DE VELDE.
ALKMAAR, 16 October 1850.

*** Heden overleed, tot innige droefheid van zijne Betrekkingen, de Heer DIRK DOBBER, in leven Lid van den Raad der Gemeente Krommenie, in den ouderdom van circa 72 jaren.
KROMMENIE, 16 October 1850.
JN. BAK,
HT. KOEL,
Executeuren-Testamentair.

*** Voor de vele blijken van deelneming in mijne droefheid, bij het afsterven van mijn geliefd eenigst Kind bewezen, betuig ik, langs dezen gebruikelijken weg, mijnen hartelijksten dank.
A. ANTINK.

*** De Erfgenamen, Schuldeischers en Schuldenaren van wijlen den Heer CHRISTOFFEL VAN DER HART, in leven Luit. ter Zee 1e kl., overleden aan boord van Z. M. Korvet *Juno*, den 17den Julij 1845, worden opgeroepen hunne regten en verpligtingen, zoo spoedig mogelijk, optegeven aan den ondergeteekende, Advocaat te Brielle, als, bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank aldaar, in d° 12 Julij 1850, benoemd tot Curator in de onbeheerde Nalatenschap van genoemden Heer *C. van der Hart.*
Mr. A. M. DE ROUVILLE.
Brielle, den 12den October 1850.

*** Al degenen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of eenige Goederen, Gelden of Papieren onder zich berustende mogten hebben betrekkelijk den Boedel en Nalatenschap van wijlen den Heer W. H. WYSMAN, in leven Meester Metselaar, gewoond hebbende en den 2den October 1850 overleden te 's Gravenhage, gelieven daarvan, naar aanleiding van artikel 1082 van het Burgerlijk Wetboek, opgaaf, betaling of afgifte te doen, uiterlijk vóór den 1sten December 1850, ten Kantore van den Notaris J. BERVOETS, in het Noordeinde te 's Gravenhage.
J. L. WYSMAN,
als Voogd over de minderjarige Mede-Erfgenamen.

*** Degenen welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of Goederen onder zich mogten hebben betreffende den Boedel en Nalatenschap van HENDRIK VAN GOOSEN, in leven Bouwman te Teraar en aldaar overleden den 3den October 1850, worden verzocht daarvan opgave en betaling te doen, vóór 1°. November 1850, ten Kantore van den Notaris VAN DER LEE, te Aarlanderveen.

*** Op eene welingerigte School, in de Pr. Z.-Holland, vraagt men een' KWEEKELING of ONDERMEESTER van eenigen rang. Met *franco* Brieven, onder Letter B., kan men zich aanmelden bij Mej. de Wed. H. VERMAAS, te Brielle.

*** H. ENGLERT, Onderwijzer te Rhenen, vraagt tegen half December of eerder: Eenen ONDERMEESTER van den tweeden of derden rang, bedreven in het Fransch en belijder van de Herv. Godsdienst. Brieven *franco*, of liefst in *persoon.*

*** OP EEN POSTKANTOOR
bestaat gelegenheid ter plaatsing van een' JONGELING ter opleiding bij de Posterijen; wordende tevens, ten huize van den Directeur van bedoeld Kantoor, tegen eene billijke vergoeding, Kost, Inwoning en Huisselijk Verkeer aangeboden. Adres in *persoon* of met *gefr.* Brieven, Lett. G, Postkantoor Naarden.

*** In een fatsoenlijk Huishouden, in het 5de district van Zeeland, wordt verlangd: Eene JUFVROUW van fatsoenlijken Huize, tusschen de 25 en 40 jaren, die in staat is twee jonge Meisjes, van 9 en 11 jaren, eene goede opvoeding te geven en te onderwijzen in de Hollandsche en Fransche Talen, het Rekenen enz. Adres, omtrent de voorwaarden, Honorarium enz., onder Letter X., aan het Postkantoor te Neuzen. Brieven *franco.*

*** Men vraagt tegen 1° November, te Rotterdam: Eene bekwame KEUKENMEID en eene knappe WERKMEID, beide P. G., niet boven de 40 jaren oud en van goede getuigenissen omtrent trouw, eerlijkheid en goed gedrag voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters A. A., bij den Boekhandelaar S. VAN REYN SNOECK, aldaar.

*** *On désire pour le 1er Janvier prochain ou plustôt dans un institut de la Holl. Mérid., un MAITRE d'ETUDE, Hollandais, qui Suisse enseigner l'arithmétique et la tenue des livres et faire la conversation en français. S'Adresser, par lettres affranchies sous l'initiale, (R.) chez K. A. ENKLAAR, Libraire a Rotterdam.*

*** *On demande pour le mois de Mai prochain une GOUVERNANTE, de la réligion protestante, Française, Anglaise ou de la Suisse-Française, près d'une jeune fille de treize ans, ayant les talents requis pour lui donner une éducation soignée. S'adresser par lettres affranchies, sous l'initiale A., chez le Libraire J. G. BROESE, à Utrecht.*

PROVINCIE NOORD-HOLLAND.
AANBESTEDING.

De Commissie van Toezigt over het Gesticht *Meerenberg* zal op Woensdag den 30sten October 1850, des namiddags ten twee ure, in de Bureaux van het Provinciaal Gouvernement van Noord-Holland, te Haarlem, aanbesteden:

Het doen van eenige BIJBOUWINGEN en VERANDERINGEN in het Gesticht *Meerenberg*, met de Leverantie van alle daartoe benoodigde Materialen, Arbeidsloonen en Transporten.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, waarop de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, benevens aan het Gouvernement van Noord-Holland, te Haarlem, ter lezing liggen in de navolgende Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in *het Noord-Hollandsche Koffijhuis*, in de Kalverstraat; in *het Vosje*, over het Plein der Oude Beurs; in *het Wapen van Medemblik*, op den Dam; in *het Harlinger Veerhuis*, op de Texelsche Kade, en in *de Bel*, op den Haarlemmerdijk en hoek van het Haarlemmerplein; te Haarlem, in *de Kroon*, in *het Noord-Hollandsche Koffijhuis*, bij *ter Burg*, in het Logement *de Oude Romolen en Roskam*, in de Nieuwe Stad, en in het Logement *de Glazenwagen*, in de Spaarnwouderstraat; te Alkmaar, in *den Rooden Leeuw*, in *de Toelast* en in *het Wapen van Haarlem*; te Hoorn, in *het Onafgemaakte Schip* en in *den Doelen*.

Nadere informatiën omtrent dit Werk zijn te bekomen bij den Heer A. VAN DER LINDEN, Magazijnmeester in het Gesticht *Meerenberg*, door wien tevens de noodige aanwijzing zal worden gedaan.

*** De ondergeteekende, de AFFAIRE in HOUT en TURF, op den Burgwal, Wijk 2, N°. 563, overgenomen hebbende, beveelt zich beleefdelijk in de gunst van zijne geachte Stadgenooten, daar hij de verzekering geeft van eene prompte en eerlijke bediening.
Haarlem, 18 *October* 1850.
H. GROOTEGOED, op het Sparen, *Zwolsche Veerhuis.*
NB. Ook zijn bij hem te bekomen duurzame ZANDAARDAPPELEN.

*** VOOR LIEFHEBBERS TEN DEZEN VAN BELANG,
dat wij ondergeteekenden een nieuw VEER-SCHEEPJE hebben laten maken, door den Scheeps-Bouwmeester O. L. LANTINGA, te IJlst, 't welk in alle opzigten zoo tot ons genoegen is bevonden, dat wij ons verpligt gevoelen melding te maken van de verregaande bekwaamheid van dezen in zijn vak. Zijn Leermeester was *E. T. Holtrop*, in zijn leven in dat vak ook ver gevorderd en beroemd, 't welk wij ook bij ondervinding wisten. Wij betuigen dat genoemden *Lantinga* de voet van zijn' Leermeester ten dezen wel degelijk is nagevolgd en achten hem aanbevelingswaardig.
Heerenveen, *October* 1850.
GEBROEDERS H. B. PONNE.

DE STAD VERVIERS. LAKENS, ENZ.
Extra goedkoop. Vaste prijzen. Extra goedkoop.

De onderteekende heeft de eer het geachte publiek bekend te maken, dat bij hem ontvangen is, **onmiddellijk uit de Fabrieken:**
Een groot assortiment WINTERSTOFFEN voor Pantalons, NOUVEAUTÉS, DRAPS CASTORS et DE RUSSIE, DUFFEL, FLANEL, enz., in alle kleuren.
Haarlem, *October* 1850.
H. ADAM, Koningstraat.

*** TE HAARLEM
wenschten gehuwde lieden, met één Kind van 6 jaren, Protest., te HUREN: Twee GEMEUBILEERDE KAMERS, zonder Bedden en Linnen, liefst met den geheelen of enkel den Middag-Kost, en zulks tegen eenen matigen prijs. Adres enz. wordt met *franco* Brieven verzocht, onder Lt. K, bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen te Haarlem.

Eene volkomene genezing van **Huidziekte door de PILLEN en ZALF van HOLLOWAY.** *Jakob Jenkins*, een Loonarbeider, die op eene Pachthoeve woont bij Newtown, leed verschrikkelijk aan eene zware Huidziekte op verscheidene deelen des Ligchaams. Deze ziekte verzwakte zeer zijn Gestel en maakte hem zwaarmoedig en zenuwachtig. Reeds had hij twee of drie Genees- en Heelkundigen geraadpleegd, doch de door dezelven voorgeschreven middelen hadden niet het gewenschte gevolg. Toen besloot hij eindelijk tot de *Pillen en Zalf van Holloway*, welke laatste hij zorgvuldig op de zieke deelen inwreef, en thans is hij geheel hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50. *Potjes Zalf* à „ 0,90, „ 2,10, „ 3,30, „ 8,15, „ 15,90, „ 23,90.

Zijn op *franco* aanvragen, à contant, te bekomen bij de Depôthouders *W. C. van Dort*, te 's Hage; *B. Adama*, te Amsterdam, en bij *J. Straatman*, Hoofd-Depôthouder, te 's Hertogenbosch; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's* Etablissement.

***** Te HUUR, binnen *ZUTPHEN*:**

1°., voor *f* 135 's jaars: Een HUIS, bevattende 4 Beneden- en 2 Bovenkamers, waarvan 4 nieuw behangen en 2 geplafonneerd; voorts Keuken, Kelder, Zolder en opene Plaats, met Wel- en Regenwater.

2°., voor *f* 100 's jaars: Een geheel herbouwd BOVENHUIS, met afgezonderden opgang en bevattende 3 behangene Kamers, waarvan 2 geplafonneerd: voorts Provisiekamer, Zolder, Kelder, Keuken en Wel- en Regenwater. Aanvaardbaar beide Perceelen met Febr. 1851 of vroeger. Te bevragen bij den Mr. Timmerman M. GERRETSEN, te Zutphen.

*** Te HUUR of te KOOP: Een voor weinige jaren nieuw gebouwd, weldoortimmerd BURGER-WOONHUIS, met deszelfs ERVE en TUIN, staande en gelegen aan den Straatweg, in de Kerkbuurt te Heilo; des verkiezende dadelijk te aanvaarden. Te bevragen bij den Timmerman J. S. HENDRIKS, te Heilo.

*** Te KOOP. Een vier dubbele, goed geconserveerde GOUDEN RIJDER van 1755. Te bevragen, met opgave van prijs, onder de Letter H., bij de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda. Brieven *franco*.

***** VERKOOPING IN *HET LOKAAL* TE HAARLEM.**

ENGESMET en SARLET zullen verkoopen, op Woensdag den 23sten October 1850: KAGCHELS, SPAAR-OVENS en IJZERWERK; den 21sten en 22sten voor ieder te zien. Vermits alle Lokalen ledig zijn kunnen de Kagchels dagelijks geplaatst worden.

*** Aan de Tuinmans-Woning op *Larestein*, onder Velp, zal men op 23 October 1850, aantevangen des morgens ten 9 ure, ten overstaan van den Notaris VAN ROSENTHAL, op tijd, verkoopen:

10 vette KOEIJEN, 10 vette OSSEN, 6 stuks jong VEE, 3 beste MELK-KOEIJEN, een extra fraai en fijn gedresseerd RIJ-PAARD, 2 vette VARKENS, een EZEL en eene GEIT; voorts eene BAROUCHETTE, een EZEL-KARRETJE, ruim 50,000 Ponden best Uiterwaards HOOI, verschillende nieuwe VISCHTUIGEN en NETTEN, eene JOL en 2 ZWANEN, en eindelijk eenige MEUBELEN en HUISRAAD. Alles daags te voren, bij den Tuinman op die Plaats, te bezigtigen.

*** PUBLIEKE VERKOOPING van eene partij oude WOLLEN DEKENS en LINNENGOED, van Nachtlegers van het 2e Regiment Dragonders, op Maandag den 21sten October 1850, des voormiddags ten 10 ure, bij de Kazerne op den Koudenhoorn te Haarlem.

Op last: De Kapitein - Kwartiermeester,
D. J. REESE.

*** De Hoofd-Administratie van het 6e Regiment Infanterie zal op Maandag den 28sten October 1850, des voormiddags ten elf ure, aan het Magazijn van Kleeding, op het Spaaren te Haarlem, publiek en tegen *contant geld* doen verkoopen: Eenige buiten dienst gestelde KLEEDINGSTUKKEN, LEDERGOED en VOORWERPEN van NACHTLIGGING.

*** G. W. WESSELING zal op Donderdag den 31sten October 1850, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangekomene partij Rigasche MASTEN en MOLENROEDEN, van diverse lengte en dikte, Spieren en Bootsmasten, extra mooije Rigasche Amerikaansche en Dantziger Balken, diverse soorten Azijnestokken, Rhijnsche Greenen MOLENROEDEN en andere Houtwaren. Liggende als bij Notitiën wordt aangewezen, die aan het Kantoor van BONTEKONING en AUKES te verkrijgen zijn.

***** OPENBARE VERKOOPING,**

op Dingsdag den 19den November 1850, des voormiddags 10 ure *precies*, in den Haarlemmer-Hout, Wagenweg, Cingel tusschen het Zijl- en Vrouwenhek en op diverse plaatsen binnen de Stad Haarlem, van extra zware IEPEN BOOMEN en diverse soorten HAKHOUT. De verkooping neemt een' aanvang in den Haarlemmer-Hout, om deszelfs uitgebreidheid *precies* ten 10 ure.

En op Dingsdag den 26sten November 1850, voormiddags ten 10 ure, aan de Leydsche Trekvaart, van af het Station aan de Vogelenzang tot aan de Tralierbrug, van zware IEPEN BOOMEN en divers HAKHOUT.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. DE SAUVAGE HAARTMAN en J. VAN DER VLUGT, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne principalen) op Zaturdag den 19den October 1850, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke veiling te verkoopen, ten overstaan van den Notaris Æ. WALAARDT SACRÉ: Een hecht, sterk HUIS en ERVE, aan de Zuidzijde van de Damstraat te Haarlem, voorzien van acht, modern behangene en meerendeels gestukadoorde Kamers, ruime Kookkeuken en bijzonder groote, overwulfde, in diverse afdeelingen bestaande Kelder, ook aan de Straat ingaande: get. Wijk 2, N°. 7, Sectie D, N°. 1244, groot 1 Roede, 84 Ellen. Ten overstaan van den Notaris C. GERLINGS: Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te Haarlem, in de West-Bogaardstraat, get. Wijk 4, N°. 458, Sectie C., N°. 1419, ter grootte van 30 Ellen. Breeder bij Biljetten en informatie bij gemelde Makelaars. Zullende de Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën, drie dagen vóór en op den Verkoopdag, te zien zijn ten Kantore van de Notarissen voornoemd.

*** Bij den tegenwoordigen Eigenaar, J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam, en op bestelling bij alle Boekhandelaren in 't Rijk, wordt, zoover het gering getal komplete Exemplaren strekt, afgeleverd het Werk van

Prof. N. C. KIST en *H. J. ROOIJAARDS*:

ARCHIEF VOOR KERKELIJKE GESCHIEDENIS,

INZONDERHEID VAN NEDERLAND.

TWINTIG DEELEN KOMPLEET IN GROOT 8°., MET PLATEN, PORTRETTEN, FACSIMILES EN KAARTEN.

Door aankoop uit het Fonds der firma LUCHTMANS Eigenaar geworden van dit, voor de beoefening der Godgeleerdheid en Kerkgeschiedenis hooggeschatte Werk, heb ik gemeend gedurende DIT JAAR den aanzienlijken prijs van **f 95,60** te moeten brengen op **f 36**. — Na dien tijd wordt de prijs op **f 50** gebragt. — De afzonderlijke Deelen, die nog overig zijn, worden alleen tot den primitieven prijs afgeleverd.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. DE SAUVAGE HAARTMAN en J. VAN DER VLUGT, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunnen principaal) op Zaturdag den 19den October 1850, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke veiling te verkoopen, ten overstaan van den Notaris Æ. WALAARDT SACRÉ:

Het zeer aangenaam gelegen BUITENVERBLIJF genaamd *HOUT-RUST*, in den Haarlemmer-Hout, tusschen de Groote Dreef en Straatweg, met deszelfs kapitale, moderne Heeren-Huizinge, de bekoorlijkste uitzigten hebbende, over het Voorplein, in den Hout en diverse Lanen van denzelven, bevattende beneden eene Vestibule, eene groote behangene Kamer en daarnevens eene spatieuse Zaal, beide geplafonneerd en voorzien van Nissen; voorts ruime Keuken met alle commoditeiten, Mangel- of Dessertkamer, Kelder en verdere Appartementen; boven zeven behangene Kamers, zoo mede Dienstbodenkamers, groote Droog- en Turfzolders, enz.; achter deze Huizinge een groote Vruchttuin, met diverse rijkdragende Vruchtboomen beplant, eene Stalling voor Ezels en Wagenhuis en uitgang in de Meesterlottenlaan. Plaatselijk geteekend N°. 238; bij het Kadaster bekend Sectie A., N°. 114 en 115, ter grootte van 17 Roeden.

Onder den verkoop van dit Perceel zijn begrepen de Zonneschermen, Winterluiken, Tuinbank en Tafel.

Dit Buitenverblijf is dagelijks, uitgezonderd des Zondags, te bezigtigen, op vertoon van een Briefje, geteekend door een' der Makelaars.

Breeder bij Biljetten en informatiën bij gemelde Makelaars. Zullende de Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën, drie dagen voor en op den verkoopdag, te zien zijn ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. DE SAUVAGE HAARTMAN en J. VAN DER VLUGT, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne Principalen) op Zaturdag den 19den October 1850, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke veiling te verkoopen, ten overstaan van den Notaris Æ. WALAARDT SACRÉ: N°. 1. Een WINKELHUIS en ERVE, staande en gelegen aan de Westzijde van de Tuchthuisstraat te Haarlem, geteekend Wijk 4, N°. 644, bij het Kadaster bekend onder Sectie C, N°. 1379, ter grootte van 41 Ellen. N°. 2. Een HUIS en ERVE, aan de Oostzijde van de Bereiderstraat, geteekend Wijk 4, N°. 303, bij het Kadaster bekend onder Sectie C. N°. 1501, ter grootte van eene Roede en 2 Ellen, waarbij nog in gebruik is een stukje GROND, behoorende aan de Stad Haarlem, bij het Kadaster bekend onder Sectie C, N°. 2266, ter grootte van 48 Ellen, doende jaarlijks aan Landhuur 36 Cents. Ten overstaan van den Notaris Mr. C. GERLINGS JUNIOR: N°. 3. Een HUIS en ERVE, aan de Oostzijde van de Stads Vest, op den hoek van de Magdalenasteeg, bevattende twee Woningen, geteekend Wijk 5, N°. 456, bij het Kadaster bekend onder Sectie C. N°. 28, ter grootte van 1 Roede en 6 Ellen, belast met eene jaarlijksche Erfpacht van *f* 4,40, terwijl de hierbij in gebruik zijnde Tuin Stads Grond is, doende jaarlijks aan Landhuur *f* 8. Breeder bij Biljetten omschreven en informatiën te bekomen bij gemelde Makelaars; zullende de Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën drie dagen vóór en op den verkoopdag te zien zijn ten Kantore van Notarissen voornoemd.

***** HOUTVERKOOPING TE *MOYLAND*.**

Op Donderdag den 28sten November dezes jaars, des voormiddags ten 9 ure, zullen op het goed *Moyland*, tusschen Cleef en Calcar, in Rhijn-Pruissen, een uur van den Rhijn gelegen, publiek, op crediet, tegen behoorlijke borgstelling, verkocht worden, ten Huize van *P. Bossmann*, aldaar: Circa 600 stuks zware EIKEN BOOMEN, bijzonder geschikt tot Scheepstimmerhout, Molen-Assen, Borsten en tot meer andere soorten van Timmer- en Werkhout. Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Rentmeester van *Moyland*, F. HORSTING.

*** De VEILING van OLIE- en KORENMOLENS, ENZ., welke is geannonceerd als op den 28sten October 1850, in *het Venduhuis der Notarissen*, in de Nobelstraat te 's Gravenhage, te zullen plaats hebben, wordt, uithoofde van het middelerwijl overlijden van den Eigenaar, **uitgesteld** tot nader te bepalen dag in de maand November aanstaande.

*** Men is voornemens op Donderdag den 31sten October 1850, voor den middag te elf ure, in de Herberg *de Posthoorn*, op den Dijk te Alkmaar, openbaar te verkoopen: Zeven Stukken WEILAND in den Hazepolder, in de Gemeente Zijpe, Sectie G, N°. 44, 45, 46, 47, 48, 49 en 50, te zamen groot 14,62,90. Breeder bij aangeplakte Biljetten omschreven en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris S. A. DE LANGE, te Alkmaar.

*** Men is voornemens op Woensdag den 6den November 1850, vóór den middag ten tien ure, in de Herberg *het Huis te Brederode*, te Oud-Carspel, openbaar te verkoopen: Twee Stukken WEILAND, te Oud-Carspel, Sectie B, N°. 44, groot 1.04.90, en N°. 42, groot 1.05.60; twee Akkers BOUWLAND, te Noord-Scharwoude, Sectie A, N°. 220 en 222, groot -.79.10, met -.26.30 Water, N°. 221, en drie Akkers BOUWLAND aldaar, Sectie A, N°. 223, 224 en 225, groot -.61.30, met -.17.60 Water, N°. 226. Breeder bij aangeplakte Biljetten omschreven en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris S. A. DE LANGE, te Alkmaar.

*** ALBERTUS REGNERUS SLOOS, Notaris te Winkel, zal op Dingsdag 12 November 1850, des voormiddags ten tien ure, ten Huize en Herberge van *Jan Houdewind*, aan de Burgerbrug, Gemeente de Zijpe publiek presenteren te verkoopen:

1. Eene kapitale, hechte, sterke en wel doortimmerde HUISMANSWONING, SCHUUR en ERVE, waarin ruime Bergplaats voor Vee, Hooi en Granen, met TUIN, BOOMGAARD en BOSCH, alsmede zestien Perceelen uitmuntend WEI- en BOUWLAND; alles staande en gelegen nabij de Zijpersluis, Gemeente de Zijpe, Kadastraal bekend in Sectie E, N°. 372 tot en met N°. 391, te zamen groot 32 Bunders, 68 Roeden, 80 Ellen.
2. Een Perceel BOUWLAND, gelegen als voren, Kadaster E, N°. 338, groot 2 Bunders, 3 Roeden, 30 Ellen.
3. Een Perceel DITO, gelegen als voren, Kadaster Sectie E, N°. 339, groot 2 Bunders, 6 Roeden, 70 Ellen; en
4. Een Perceel WEILAND, gelegen binnen de Gemeente Warmenhuizen, Kadaster Sectie A, N°. 222, groot 4 Bunders, 41 Roeden, 80 Ellen.

Alles tot Kerstijd 1850 in huur bij *Cornelis Schrieken*.

Nadere informatiën te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, alwaar de Veilconditiën *acht* dagen voor den verkoop ter lezing zullen liggen.

***** VERKOOPING ONDER BOEKVERKOOPERS.**

Op Woensdag en Donderdag den 23sten en 24sten October 1850, des morgens te 10 en des namiddags te 6 ure precies, zal ten Huize van *F. Torchiana*, in het Lokaal *Odéon*, op den Singel, bij het Koningsplein, te Amsterdam, worden geveild: Eene verzameling van ongebonden BOEKEN, bestaande uit vele aanzienlijke Kopijen, waaronder vooral uitmunten *Bilderdijks Taal- en Dichtkundige Verscheidenheden*, *de Genzen*, enz.; *Blussé*, *Dictionnaire*, *Bredow*, *Algemeene Geschiedenis*, *Calten*, *Leiddraad*, *Francoeur*, *Sterrekunde*: *van Haarst*, *Beschouwing van het Dierenrijk*, *Heeren*, *Classische Litteratuur*: *van Meerten*, *Penelopé*; *Nicolai*, *over Zelfkennis*; *Obreen*, *over de zamenstelling der Zeilschepen*: *Pilaar*, *Stuurmanskunst* en andere Artikelen van dien Schrijver; *Tijdschrift voor het Zeewezen*, 1841—1850; *Verkade*, *Muntboek* kompleet, en meer andere belangrijke Fonds-Artikelen; benevens Assortimenten, Papieren, Manuscripten, enz.

De Catalogus is verzonden. Wie er geen ontvangen heeft, en er belang in stelt, gelieve die *franco* aan te vragen bij den Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam.

*** Door de Uitgevers C. L. SCHLEYER en ZOON, is op heden bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

VOLLEDIGE VERZAMELING VAN

AFBEELDINGEN

uit den geheelen omvang der Theoretische en Practische

VERLOSKUNDE,

met eene uitvoerige beschrijvende verklaring, door **J. P. MAYGRIER** en **E. C. J. VON SIEBOLD.** Vertaald en met Bijvoegsels voorzien door Dr. S. J. GALAMA. Twee Deelen. **Tweede uitgave.**

Gebonden in Engelsch Linnen Banden met vergulde Titels.

De prijs van dit Werk, waarvan het *eerste* Deel bestaat uit **43 vellen druks** in groot 8° en het tweede Deel **137 Gelithografeerde Platen** bevat, is slechts *f* 7.

*** Door den Boekhandelaar H. W. VAN HARDERWIJK, te Rotterdam, is verzonden:

BESTELLINGSLIJST op een Werkje, getiteld: *Naamlijst en levensbijzonderheden der Predikanten, die sedert de Kerkhervorming in de Nederduitsche Hervormde en Waalsche Gemeente te Rotterdam, tot op dezen tijd, in dienst geweest zijn*, door K. J. R. VAN HARDERWIJK, Lid der Maatsch. van Nederl. Letterkunde te Leyden. Uitgegeven in twee Afleveringen; zullende den prijs van iedere aflevering *vijf en zeventig cents* niet te boven gaan.

*** Bij J. G. STENFERT KROESE, Boekhandelaar te Arnhem, is heden verschenen:

DE DOORWERTHSCHE QUAESTIE

toegelicht en, door bijvoeging der officiële bescheiden, aan de openbare beoordeeling onderworpen door de Ingezetenen van Doorwerth. Opgedragen aan de nieuwe Provinciale Vertegenwoordiging van Gelderland. *f* 0,50.

Is verkrijgbaar gesteld: te Amsterdam, bij *J. Noordendorp*, Gebrs. *van Cleeff* te 's Hage, bij *van Stockum*, Gebrs. *van Cleeff* te Leyden, bij *van den Heuvell* en *van Goor* te Utrecht, bij *van Heyningen* en *Broese*, te Nijmegen, bij *Stenfert Kroese* te Tiel, bij *van Loon*, en verder alom.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.